

Bonyodalmas a szovati birtok eladása körül

A debreceni gazdák az Altruista-bank ellen

A legutóbbi városi közgyűlés — mint megirtuk — *Ekli József* bizottsági tag indítványára felhívta a városi tanácsot, hogy lépjen közbe a debreceni gazdák érdekeinek megvédésére az Altruista bankkal szemben, amely tudvalevően megvette a város szovati földbirtokait. A bank ugyanis az interpelláló szerint a debreceni kisgazdákat nem akarja részesíteni a szovati földből olyan feltételek mellett, amelyekről a közgyűlési határozat meghozatalánál szó volt.

A közgyűlés intézkedése folytán *Márk Endre* udvari tanácsos, polgármester interveniált az Altruista bank igazgatójánál, akinek válasza azonban nem volt kielégítő. Ezért *Ekli József* bizottsági tag tegnap ismét felkereste *Magoss György* dr. főügyészt és *Csóka Sámuel* polgármester-helyettes-főjegyzőt és újból sürgette, hogy a város most már erélyesebben lépjen fel.

A városi tanács mai ülésén foglalkozott a kérdéssel. Az ülésen megjelent *Ekli József* is, aki felsorolta azokat a debreceni kisgazdákat, akik nem tudják megkapni a földjüket a szovati birtokból.

Csóka Sámuel polgármester-helyettes annak a nézetnek adott kifejezést, hogy most már legjobb volna a városnak egyenesen odahatni, hogy a birtokeladásból ne legyen semmi.

Magoss György dr. szerint ezt a lépést utóljára kell hagyni, ha már meggyőződünk arról, hogy a debreceni gazdák érdekeit az Altruista bankkal szemben nem tudja a város garantálni. Igaz, hogy a városra csak előnyösebb volna, hogyha felbomlana ez az egész ügylet, mert már az árverés után mindjárt jelentkeztek reflektánsok, akik 10.000 koronát voltak hajlandók adni a föld holdjáért. Most azonban elsősorban arra kell törekedni, hogyha lehet, békés úton nyerjen elintéztést ez az ügy. A dolog nagyon sürgős, mert ha közben a miniszter jóváhagyná a közgyűlés határozatát, akkor a város nem tehet már semmit.

A városi tanács kiküldte *Magoss György* dr. főügyészt, hogy a gazdasági egyesület néhány tagját maga mellé véve sürgősen interveniáljon az Altruista-banknál és írásbeli megállapodást igyekezzék létrehozni. Ha ez nem sikerülne, a város a belügyminiszterhez fordul segítségért.

— Hadirokkantak figyelme. Debrecen szab. kir. város népjóléti hivatala felhívja mindazon hadirokkantakat, akik az április hó folyamán történt összeírás alkalmával jelentkeztek és a részükre megküldött hátralekos nyugdíjakat a mult hét folyamán történt kifizetés alkalmával fel nem vették, hogy folyó hó 21-ikén (szombaton) a hivatalos órák alatt (d. e. 9—1-ig) okvetlenül jelentkezzenek, mert ellenesetben a nyugdíj a katonai rokkantellátási hivatalhoz, mint ki nem kézbesíthető, vissza fog küldetni.

200.000-nél több menekültől kell gondoskodni. Minden fillér áldás. Vegyetek menekült-bélyeget!

Tisza István gyilkosainak bünpöre

Sztupka őrnagy visszautasítja Ereky vádjait

Budapest, aug. 19. A hadosztálybírósa ma Tisza István gyilkosainak bünpörében folytatta a tanúkihallgatásokat.

A tárgyalás megnyitása után *Sztupka* őrnagy-hadbíró állott fel szólásra és szövege tette azt a beszédet, melyet *Ereky* Károly tegnap a nemzetgyűlésen elmondott. Most már másodszor történt, hogy hivatásom gyakorlásában gyaláznak és reám piszkot szórnak. Nem reflektálok ezekre a vádakra, mert aki a helyzettel csak egy parányit ismerős, az ezeken a vádakon csak nevet. *Méltóságomon alólinak tartom, hogy ezekre a vádakra válaszoljak.*

Ezután rátértek a tanúkihallgatásokra.

Esküdt Lajos miniszteri titkár az első tanu. A vádlottak közül *Vágót* és *Dobót* véli felismerni. Október végén a rákoscsabai tiszti-iskola növendékeit vele együtt karhatalmi szolgálatra berendelték a fővárosba, ahol csillagait levágták. Az utcan kiabálták, hogy katonák jelentkezzenek a Károlyipalotában. Ő az Astoriába ment, melynek erkélyéről azt jelentette valaki, hogy *Lukachich* leteszi az esküt a nemzeti tanácsnak. Erre a tömeg kiáltozni kezdett: »Felakasztani a gyilkost a legelső lámpavasra!« A katonák, akik az Astoria előtt álltak, nagyban készsülödték, hogy meg fogják ölni *Lukachichot*, ha arra viszik el. *Lukachichot* nem a főbejáraton, hanem a pincén és a gépházon keresztül mellékkijárón szöktették el. Ez délután 4 és 5 óra között történt.

Mondada dr. tárgyalásvezető: Az Astoriában Tisza meggyilkolásáról nem volt szó?

Esküdt: Nem hallottam róla semmit, csak másnap olvastam az esetet az újságokban.

Vikár Béla törvényszéki gyorsíró betervezte az öngyilkossá lett *Kovács* Lajos vizsgálóbíró gyorsírói jegyzeteinek rendes írásba való áttételét.

Mondada dr. elrendeli ezeknek felolvasását.

Az első rész hat cédulából áll, amely *Hüttner* vallomását tartalmaz részleteket. A második rész a *Kovács* vizsgálóbíróhoz intézett ügyési megkeresés *Hüttner* és *Friedrich* szembesítése tárgyában. A harmadik rész töredékes mondatokban feljegyzéseket tartalmaz.

A következő tanu *Alszeqhy* Béla ezredes, a budapesti katonai rendőrség volt parancsnoka. Elmondja, hogy egy dr. *Pollacek* nevű főhadnagy jelentette neki, hogy elfogták Tisza gyilkosát. Előállította, egy *vörös aufstágos szakaszvezető* volt. Elmondta nekem, de olyanformán, mintha ez nem volna bűn, hogy ő lölt Tiszára. Nem tudja, hogy a golyója talált-e, de azt, hogy a *Dobó* golyója biztosan talált, tudja. Az embert átkísértük a főkapitányságra. Amikor a mult évben a Tisza-ügyben megkezdtek a nyomozást, főhadnagyaival együtt elment a rendőrségre és ott előadta ezeket a dolgokat.

Mondada: Van tudomása arról, hogy mi történt azzal az emberrel?

Alszeqhy ezredes: Hogy a rendőrségen mi történt, nem tudom. A főhadnagy párszor említette a dolgot és én azt mondtam, hogy majd adnak utasítást.

Mondada: Kundecker volt a neve?

Alszeqhy ezredes: Nem emlékszem, de bizonyos, hogy nem volt magyar hangzású neve.

Mondada: Talán Horvát-Sanovic?

Alszeqhy: Nem, azt ismertem. *Mondada*: Nem gondolja, hogy az az ember hancegett, dicsekedett?

Alszeqhy: Én nem tudom, de azt hiszem, hogy a katonai rendőrségtől félték, nem hiszem, hogy azzal mert volna valaki előállni, hogy Tisza gyilkosa.

Mondada: Az adatok szerint négyen vettek részt a gyilkosságban: *Sztanykovszky*, *Dobó*, *Horvát-Sanovic* és *Pogány*.

Alszeqhy: Én ezeket körülbelül mind ismerem látásból. *Pogány* fekete ember volt; aki előttem állt, az szőke volt.

Mondada: Horvát-Sanovic?

Alszeqhy: Nem, kicsiny, kissasszonyarcu ember volt.

Sztupka őrnagy kérésére megmutatták *Kundecker* fényképét, ebben azonban *Alszeqhy* nem ismeri fel az előtte jelentkezett gyilkost.

Sztanykovszky elmondja, hogy ilyen fejű ember csak Horvát-

Sanovic és *Kundecker* volt.

Ziegler István vas- és rézöntőt hallgatják ki ezután. *Sztanykovszky* ismeri a *Markó-utcai* fogházból. *Sztanykovszky* megígérte neki a fogházban, hogy 50.000 koronát ad neki, ha nem árulja el, hogy ő is a gyilkosok között volt s ha olyanokat nevez meg gyilkosoknak, akiknek neveit ő egy cédulára felírta.

Fecht János tanu vallja: Október 31-én jelentést tettek a téparancsnokságnál arról, hogy a tiszteket inzultálják. *Várkonyi* tábornok kijelentette, hogy nincs hatalma ezeket megakadályozni, az idő hozta magával ezeket a dolgokat.

Sztupka őrnagy kérdésére elmondja a tanu, hogy az Astoriában 31-én *Fényes* László is ott volt, hallotta *Friedrich* István nevét, később a vádlottak neveit is.

Németh Jánosné, a *Gizella-tér* 2. számú ház házfelügyelőjének felesége, beteg férje helyett tesz vallomást. *Horvát-Sanovic* öt hónapig lakott ott. Nem hallott tőle olyan kijelentést, hogy ő ölte volna meg Tiszát. Allandóan nagy dárídókat csapott társaival és *Károlyi*-párti képviselők is feljártak hozzájuk.

Kovács Dénes miniszteri titkár tett ezután vallomást, majd az elnök szünetet rendelt.

Ma este lesz ítélet a lipótköruti vérengzés ügyében

Budapest, aug. 19. A lipótköruti merénylet ügyében a büntető törvényszék mint statáriális bíróság ma egész reggelig folytatta tárgyalását. Az éjszakai tárgyalás bővelkedett izgalmas jelenetekben. Különös érdekessége volt a tárgyalásnak *Ujlaky* Géza dr. védő előterjesztése. Azt kérte, hogy a vádlottakat újra kérdezzék meg, vajjon még mindig nem bűnösöknek érzik-e magukat, mert az a véleménye, hogy a lelkiismeretük megszólalt.

Bálint Ernő dr. főügyész helyettes vádbeszédében *Benczer* Géza ellen eljeltette a vádat. Hangsúlyozta, hogy sok terhelő gyanu van ellene, de nem lehetett megállapítani, hogy a véletlennek szerencsétlen összejársásáról van szó. *Illy* László ellen a gyilkosság elkövetésének büntetésében nem mer vádat emelni meggyőző bizonyítékok hiányában és ezért kérte, hogy ebben az ügyben a rendes bírósághoz tegyék át az ügyet. *Tőkés* Károly korcsmárost lázadás büntetésében mint *felbujtót* vádolja, *Illy* Lászlót a lázadás vezetéséért, a többieket pedig mint a lázadásban bűnrészeseket kívánja megbüntetni.

Beszéde végén kijelentette a főügyész helyettes, meg van arról győződve, hogy épen a magyarországi tisztességes és szorgalmas zsidók itelik el a zsidósöpredék aljasságát a leg-rosszebben. Ezek a kommunben tanúsított gyalázatos viselkedésükkel a legtöbbet épen a saját fajuknak ártottak és a zsidóság átka kíséri őket. Reakcióképen megszületett a keresztény reneszánsz és a tisztességes zsidóknak sokáig kell küzdeni, amíg beolvadási készségükkel és becsületes magyar törekvéssel az ellenük irányuló hangulatot megszüntetik. Két ilyen szerencsétlen, becsületes zsidót ölték meg. *Elpusztult az az ügyvéd, aki egy szegény ellenforradalmárt védett élete kockázatásáért, míg Illy* László, aki most

kiabál, *vörös katona* volt. A konszolidáció csak béke útján lehetséges. *A becsületes magyar zsidóra szükségünk van*, hiszen ők adtak nekünk jeles embereket is, *Kiss* Józsefet, *egy Dóczy* Lajost, *egy Herzlt*, a kereskedelmi és ipari élet és a tudomány számos nagy emberét. A becsületes zsidóság érdekében kér szigorú büntetést.

Ezután a vádlottak mondták el védekezésüket.

Az elnök újra megkérdezi a vádlottakat, hogy a tárgyalás lezajlása után nem érznek-e megbánást?

Valamennyi vádlott kijelenti, hogy bűnös, csak *Illy* László beszélt hosszabban. Kijelentette, hogy ő is megbánta amit tett, de a zsidók elleni gyűlölete nem változott. A zsidó gyűlöletet az anyatejjel szivta magába és ez vitte a Club-kávéháza is. Kész vagyok életemet feláldozni, hogy a zsidóktól megvédjem hazámat, mert én erős vérmérsékletű ember vagyok.

Ezzel az éjszakai tárgyalás hajnali 4 órakor véget ért és az elnök az ítélet kihirdetését délután 6 órára tűzte ki.

Tankönyvek tanszerek

legelőbban kaphatók
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részvénytársaság
könyvkereskedésében.

— Nem! Nem! Soha! szövegét írta: *Balogh* Ernő, zenéjét szerzte: *Hetényi* Albert. Ara 16 K. Kapható: *Hegedüs* és *Sándor* irod. és nyomdai r-t. könyvkereskedésében.

Legjobb cipőket készít Grünwald

cipőüzeme, Sas-utca 4. szám.

A püspök atyafisága

— Regény. —

Írta: IVÁNYI ÖDÖN. (129.)

Bacsó Kanut — úgy, amint az asztal mellől felállt, frakkban, fedetlen fővel jött a lépcsőn Veron elé. A lány soh'sem látta még őt ilyen fiatalnak, legényesnek. Egy igazi viveur sima, könnyű helykesége nyilvánult e fesztelen mozgásban. Látszott arcán, hogy meg van lepelve, de csillogó, meleg tekintete elárulta a gazdag vacsorát és erős borokat élvezett, egészséges étvágyu ember fizikai elégedettségét.

Veron nem így képzelte őt. Bántotta ez a barna-piros arc, ez az égő tekintet, ez a dandy-külső, mely éppen nem állott ellentétben a szürke, de hullámos és sűrű hajzattal... Ha Veron a maga szárnyaszegett, kuszált megjelenésére s az érzésekre gondolt, amiket a férfi miatt szenved: úgy találta, hogy kettejük közül a rövidebbet nagyon is ő húzza... Ez az ember vigasztalódott, már mulat, élvez, tán már feledett is... Mig ő...

Kanut az igazi jó rokon egyszerű, nyugodt udvariasságával üdvözölte Veront s Biás fogadószobájába vezette.

Mennyire itthon érzi magát most már, gondolta Veron s az a kellemetlen érzés, ami Kanut megpillantásakor támadt benne, egyre fokozódott.

A folyosón ácsorgó inasok összenéztek, amint az ajtó becsukódott a völgegy s az idegen nő mögött... Ez aztán furcsa jelenet. Egy desperált külsejű, ördöngös szép lány kihívja a völgegyt a jegyese mellől s eltűnnek együtt egy magános teremben?...

De összenézett odabenn a fényes társaság is. A völgegy épp egy neki szóló toaszt közepén tűnt el az asztalról. A toasztzó ur nyitva maradt szájjal nézett az elpárolgott kegyelmesség után s aztán lenyelt a mondóka végét, dühösen ült a helyére. Valaki, az asztal végen, halkán nevetett a toasztzó fel-sülésén. A hűledezésnek indult társaság jókedvét e nevetés vissza-adta.

A szép jegyes rózsás arccal, boldogan ült helyén. A völgegy után üresen maradt szék nem nyugtalanította. Kanut távozáskor a fülébe sugta: Bizonyosan — üzenet — hazulról.

Ezüst tálcán egy csomó távirat volt Hajnalka előtt. Táviratban tudatták a hirtelen eljegyzést az atyafissággal s a szerencsekívánatok is megjöttek azonnal. Ott volt a táviratok közt a nagymama és Esztikéé is. Az «üzenet hazulról» nem érdekelte Hajnalkát. Mosolyogva, egyethívően bölintott, mikor Kanut meleg lehelete, sugás közben csiklandozta fülét: de nem törődött vele, hogy mi lehet az üzenet. Az az üzenet, mely őt érdekelte, a gratuláció, ott volt már előtte.

Biás papa nem hitt a hazulról jött üzenetben. Először politikát sejtett a dologban.

Folyt. köv.

Kalapüzem

Női és férfi kalapok
ujjaalakítása

Piac-utca 9. sz.

Városi és állami tisztviselők
előnyárban részesülnek.

TRANSMISSIÓS KÖTELEK

GÉPHAJTÓ HEVEDEREK
TISZTÍTÓ ÉS TÖMÍTŐ KÖC

azonnal kaphatók
MOSKOVITS EMIL cégnél
BUDAPEST V., Előd-utca 22. sz.

Közalkalmazottak

menekültek, rokkantak

vászon, seffr, karton
és egyéb ruházati cik-
kek beszerzésénél kü-
lön árengedményben
részesülnek a

**MARADÉK-
ÁRUHÁZBAN**
CSAPÓ-UTCA 26. SZÁM.

Megrendelésre

legelegánsabb

cipőket

jutányosan vállaltok

BARNA MIHÁLY

cipész mester, MIKLÓS-UTCA 5.

VÉNUSZ COSMETIKAI INTÉZET

Széchenyi-u. 16. sz. alatt

Foglalkozik kizárólag a cosmetika minden ágával, 10 nap alatt eltünteti a legmakacsabb arcbőr hibákat, u. m. májfoltot, szeplőt, miltessert, pattanást stb. Hajszálakat arc, mell és karról rövid idő alatt kiirt. Arc-massage jutányosan kapható bértelbe.

Kovács József

fuvarozási vállalata
elvállal áru és bármilyen
fuvarozást stráffal és szekér-
rel. Személyszállítás hirtől-
val helyben és vidékre.

Iroda: Csapó-u. 8. sz.

Kovács és Altman

szűcsök,

Piac-utca 42. az udvarban,
ahol mindenféle szörme dolgok
átalakítását és javítását a leg-
újabb divat szerint pontosan
eszközlük.

Szt.

Pál-Gyógyintézet

Debrecze, ref. Egyházpalota.

Hendelés egész nap.

Tüdőbetegségek, asztmások,
idegbetegek, rheumások,
bőrhibások, nemibetegsé-
gek a minden más chro-
nikus bajok gyógykeze-
lésére, az összes termé-
szetes gyógyítványokkal
felszerelt intézet.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 10 korona, minden további szó 1 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 15—, minden további szó K 1:50. Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számíttatnak.

POSTA.

«Szöke asszony»
Levele van, kérem azon-
nal átvenni a kiadóban.

VÉTEL.

Ócska ólmot
tisztított állapotban bár-
mily mennyiségben (10
kgtól) veszünk. — Cim a
kiadóban.

ELADÁS.

Friss élesztő
kapható a reggeli
órákban Rosenthal
Sándornál, Csapó-
utca 19.

Két
pár új férfi cipő eladó
Széchenyi-utca 6.

Tiszta
egész ives makulatura
papír (ujság) kapható
lapunk nyomdájában.

Egy
kitűnő zongora és egy
íróasztal eladó Csapó-u.
35. balra az udvarban.

Dar. és oltott mész,
MENYEZET NAD
Port. és rom. cement
FEDÉLLEMEZ
egy vég 344 kor. foly.
homok, budai föld
KUTGYÜRÜK
vakol. kőpor, gipsz,
TERNOLI PALA
Bethlen-utca 23. sz.

Eladók:

egy férfi szakett, egy ki-
jártott hegedű, egy fi-
nom kivitelű vonó, egy
nikkelezett összerakható
kottaállvány, egy arany
nyakkendő, egy női
drapp grenadin ruha,
egy női felöltő és egy
színházi női gyöngyház
láteső Rákóczi-utca 28.
keresztépület.

25 méter

papír és pamut kelme
egy tételben jutányosan
eladó. Cim megudható
a kiadóhivatalban.

Iskola- ruhák

és minden gyer-
mekruházati
cikk legjobban
beszerezhető

Dr. HEGEDÜSNÉ Gyermek- divatházában

Simonffy-u. 2. sz.

Kész és mérték után
leány- és fiuruhák.

Egy
alig használt ujjonnan-át-
dolgozott erős könnyű
bőrfeleles hintó kocsi,
mely egy ló után is al-
kalmos, vidéken eladó.
Cim a kiadóban.

Eladó
2 nagy Moldinger-kélya tel-
jesen jókarban. Alkalmos
gyári, pénzintézeti, vendéglői vagy más nagyobb
helyiség fűtésére. Fűthető
fával vagy szénnel. Megte-
kinthető a kiadóban.

Gordonka
kitűnő hangu eladó. Ér-
tekezhetni e lap kiadó-
hivatalában.

KERESLET.

Gazdasszonyt
keresek szeptember 15-
ikére, aki jártas a tanyai
gazdasszonyi teendőkben
és aprójszág nevelésben.
Ajánlatot kérem Rosen-
feld Sándor Tiszadob
cimre beküldeni.

Szorgalmas,
nagy családú tisztviselő,
bármely neki való olyan
foglalkozást keres, mely
lakásán elvégezhető.
Szíves ajánlatot kér a
munka minőségének
megjelölése mellett «Szor-
galmas» jellegre a lap
kiadója.

Az összes gazdasági
munkákban jártas kerék-
gyártó felvétetik. Cim:
Nyiregyháza, Széchenyi-
ut 18.

Egy jó kocsisnak
való felvétetik Gyémánt
Géza és Tsa cégnél, Piac-
utca 58.

VEGYES.

Plisszé

és guvrirozást készít Far-
kas Bella, Arany János-
utca 20.

Sokszorosító

duplicator Romer gyárt-
mányu eladó. Megtekin-
thető Csapó-utca 5.

Egy

pénztárnoknő jó fizetés-
sel felvétetik Mandel és
Schwarzkopf bőrkeres-
kedőknél, Csapó-utca 17.
Gyakorlattal bíró előny-
ben részesül.

Egész házat
bérelnék udvarral a vá-
ros belterületén, vagy a
közeli külsőségen azon-
nali vagy későbbi be-
költözésre. Cim megud-
ható a kiadóhivatalban.

Elcserelném

főtérhez közel eső két
kisebb szobából álló la-
kásomat olyan lakásért
(lehet a közeli kertés-
ben is), hol sertést és
baromfit nevelhetnék. —
Cimet kérem a kiadó-
hivatalban leadni.

Gyermekeket

az iskolaidény kezdetével
(ritualis kosztolásra) vál-
lalok teljes ellátásra. Leg-
jobb gondozást biztosít-
tok. Herczegné, Miklós-
utca 37.

Elveszett

16-án a mikepéresi-uton
1 darab 1 és fél éves ve-
res tarka bika. Megtaláló
vagy nyomra vezető ma-
gas jutalomban részesül.
ha Klein Sámuel, De-
recske értesíti.

Mindennemű

fehérnemű varrást és ja-
vitást jutányosan elvál-
lalok Patay-utca 13.

ZoZó

crém, szappan, puder, sam-
pon a legkiválóbb és legkeresettebb
toilette szerek. Kapható minden gyógy-
szertárban és drogeriában. Készíti:
HUNNIA gyógyszerár laboratóriuma
BUDAPEST IX., Buda-utca 12. szám.

Cigarettafüvelkek és papírok

bármely minőségben és mennyiségben
kaphatók

FRANKI REZSŐ Budapest, VI., Hajós-u. 20.

Kérjen mintázott árajánlatot!!

Bélyegzőgyár és vésőintézet

PAULO I.

Telefon: 13-65.

Új zeneművek OPERETTEK

Lili bárónő 2 füzethen	55-20
Cigány grófné 2 füzethen	55-20
Szászország 2 füzethen	55-20
A kislány 2 füzethen	55-20
A pünkösdi rózsá 2 füzethen	59-80
A farsang tündére 2 füzethen	55-20
A hermelines nő 2 füzethen	69—
Asszony asszony csókos asszony, betét a Vándorfecskékből	17-50
Katikám patikám, (betét a Vándorfecskékből)	13-80
Idé topog, oda topog (betét a Luna asszonyból)	17-25

Kaphatók: Hegedüs és Sándor
irod. r.-t. könyv- és zenemű-
kereskedésében.

Felelős szerkesztő

Dr. HEGEDÜS LORÁNT.

Kiadó:

HEGEDÜS ES SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részv.-társ.